

# NACIONALINĖ DAILĖS GALERIJA

---

**NDG savaitė (spalis 23 – 28 d.): ketvirtas „Ornamentas“, architektūros pokalbis ir tarpdisciplininės poezijos festivalis**

---

## PARODOS

---



### **„Ne vien grožis. Moters atvaizdas LAWIN kolekcijoje“**

*Paroda „Ne vien grožis. Moters atvaizdas LAWIN kolekcijoje“ yra advokatų kontoros LAWIN Vilniaus biuro veiklos 20-mečio renginys. Sukakties paminėjimas suteikė progą pakviesti visuomenę susipažinti su kontoros sukauptomis dailės vertybėmis.*

Paroda teminė: joje pristatomi kūriniai atskleidžia, kaip įsivaizdavo ir vaizdavo moterį XVIII a. pabaigos – XXI a. pradžios Lietuvos dailininkai, t. y. Lietuvoje gimę, studijavę, gyvenę autoriai, nepriklausomai nuo jų nacionalinės kilmės.

Parodos žiūrovams suteikiama galimybė susipažinti su šalies dailės rinkoje cirkuliuojančiais pripažintų Lietuvos dailininkų darbais, taip pat su muziejų rinkiniuose mažiau reprezentuojamų autorių kūriniais, taip papildant mūsų turimą lituanistinį paveldą. Šiuo požiūriu dėmesio ypač nusipelno į nacionalinį dailės istorijos diskursą iki šiol neįtrauktų autorių, pirmiausia, Stepono Batoro universiteto dailės fakulteto absolventų (Halinos Bobaryko-Modelskos, Kuzmos Čurylo, Mykolo Dobriako, Edvardo Karniejaus ir kt.) tapyba. Tačiau didžiausios kolekcijos vertybės – mūsų dailės klasikų Antano Gudaičio, Jono Mackevičiaus, Kanuto Rusecko, Pranciškaus Smuglevičiaus, Kazimiero Stabrausko, Adomo Varno, Justino Vienožinskio palikimo pavyzdžiai, nemažas Stasio Ušinsko įvairių laikotarpių kūrinių rinkinys, ankstyvieji Vytauto Kasiulio ir Kazio Varnelio paveikslai, retos Juozo Zikaro ir Petro Rimšos skulptūrų bronzinės išliejos, taip pat darbai, priskirtini Vytauto Kašubos, Antano Martinaičio, Audronės Petrašiūnaitės, Jono Rimšos, Adolfo Valeškos aukso fondui.

**Parodos rengėjai: advokatų kontoros LAWIN Vilniaus biuras ir Lietuvos dailės muziejaus Nacionalinė dailės galerija**

Parodos kuratorė: Giedrė Jankevičiūtė

Parodos koordinatoriai: Ernestas Parulskis (NDG), Jurgita Semenauskienė (LAWIN)

Parodos architektas: Rokas Kilčiauskas (Processoffice)



#### **Gintaras Česonis. Sutikti miestai**

*Nuo spalio 19 d. 11-oje Nacionalinės dailės galerijos salėje pradedama eksponuoti Gintaro Česonio fotografijų paroda „Sutikti miestai“.*

Lietuvos dailės muziejaus šiuolaikinės fotografijos rinkinys nuolat papildomas fotografų dovanotomis autorinėmis kolekcijomis. Tačiau 2012 m. – išskirtiniai metai, fotografijos fondai papildyti net 450 darbų. Tarp dovanojusiųjų kūrinius žinomi fotografai – Algirdas Šeškus, Algimantas Kezys, Mečislovas Sakalauskas, Visvaldas Dragūnas, Gintaras Jaronis, Robertas Kanys, Saulius Paukštys ir Gintaras Česonis. Šia proga Nacionalinėje dailės galerijoje pristatoma dalis G. Česonio dovanotos kolekcijos.

Fotografijų seriją „Sutikti miestai“ G. Česonis pradėjo kurti Kaune, kartu su poetu ir eseistu Kęstučiu Navaku rengdamas albumą „Sutiktas Kaunas“. Išleidus knygą, fotografas sumanymą savarankiškai tęsė toliau, vis plėsdamas savo „susitikimų“ geografiją, neapsiribodamas didžiaisiais Lietuvos miestais, o aplankydamas ir provincijos miestelius. G. Česonis – dokumentinės tradicijos tęsėjas fotografijoje. Jo kūriniams būdinga spontaniška reakcija į pastebėtą vos akimirkos trukmės situaciją, o vaizdinei mąstysenai artima klasikinė juodai baltos fotografijos estetika. Tačiau Česoniu dokumentinis tikrovės paliudijimas nėra savitikslis, jam tai – gerai įvaldyta priemonė išreikšti iš anksto apgalvotoms idėjoms. Fotografas į lankomas vietas žvelgia ne užklydusio turistų žvilgsniu, jis eina pasirengęs tikriems „pasimatymams“ su jomis. Kameros pagalba jis prakalbina miestus ir miestelius taip lyg kalbintų netikėtai sutiktus senus gerus draugus – su smalsumu ir nuoširdumu įsiklausydamas į jų pasakojamas istorijas. Sutikti miestai ir miesteliai Česonio fotografijose prabyla į mus gatvių ir skersgatvių, aikščių ir kiemų, namų fasadų ir iškabų, ir, žinoma, skubančių praeivių kalba. Miestai šioje serijoje ne pamatyti, o „sutikti“, „pakalbinti“ ir „pasakojantys“ apie savo ramią, vangiai kintančią kasdieną.

G. Česonis (g. 1974) gyvena ir kuria Kaune. 1999 m. baigė studijas Kauno Vytauto Didžiojo universitete, Menų fakultete. 1997–1998 m. fotografiją studijavo Prancūzijos nacionalinėje fotografijos mokykloje Arlyje. Nuo 2009 m. vadovauja Lietuvos fotomenininkų sąjungos Kauno skyriui.

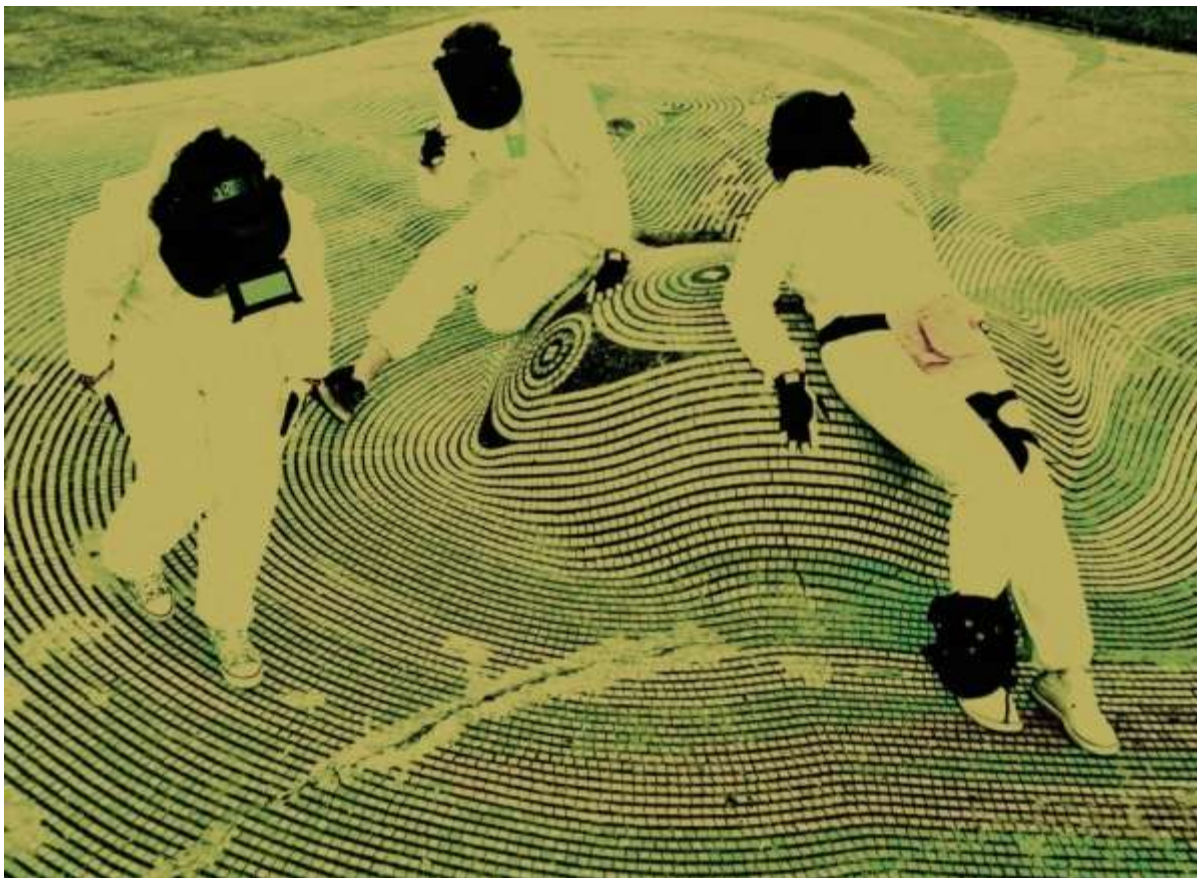
Ieva Mazūraitė-Novickienė

*Ilustracijoje – nuotrauka iš ciklo „Sutikti miestai“, 2009*

---

## RENGINIAI

---



### Trumpametražių filmų iš Berlyno peržiūros

Tarpdisciplininės poezijos festivalis „TARP“, šiais metais vyksiantis spalio 24 – 28 dienomis Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje, pakvies į renginius, kuriuose įvairius poezijos projektus pristatys poetai, muzikantai ir performeriai iš Lietuvos, Norvegijos, Islandijos, Liuksemburgo, Čekijos ir kt.

Kas du metus spalio pabaigoje Berlyną sudrebina vienas reikšmingiausių pasaulyje poetinių filmų festivalių „ZEBRA“. Vos po savaitės galimybę nemokamai pamatyti dalį programos lietuviams suteikia „Goethe's institutas Lietuvoje“ ir poezijos festivalis „TARP“. Šįmet „ZEBRA“ Berlyne spalio 18 – 21 dienomis įvyks jau šeštąjį kartą. Kas antrus metus rengiamam festivaliui buvo atsiųsta 870 filmų iš 63 pasaulio šalių, iš jų atrinktas 171 bus rodomas festivalyje, o 30 nominuoti konkurse.

### Vilniuje „ZEBRA“ filmų programą bus galima pamatyti:

*Spalio 24 d., 18:30 – 20.30 Vilniuje, Nacionalinėje dailės galerijoje – „TARP“ atidarymo metu, urbanistinės tematikos programa „Asfalto spalvos“, kartu su projektais „nunu“ ir „cooltūristės“.*

*Spalio 28 d., 15:00 – 17:00 Vilniuje, Nacionalinėje dailės galerijoje Vilniuje – „TARP“ uždarymo metu rodoma geriausių 2012 metų „ZEBRA“ festivalio programa.*

### Poetiniai performansai

Spalio 24 dieną „ZEBRA“ filmų peržiūrų metu NDG taip pat pasirodys lietuvių performeriai „nunu“ ir „cooltūristės“.

Cooltūristė ir „nunu“ (Gabrielė Labanauskaitė, Žygimantas Mesijus Kudirka, Darius Jurevičius) poetinio videoperformanso metu vyks kelionė į kosmosą. Maršrutas: Mėnulio – Kosmonautų – Žaibo – Viesulo – Perkūno – Žvaigždžių. Išnykę 3-ojo maršruto troleibuso stotelių pavadinimai atspindi kosminę Šaltojo karo retoriką ir pagonybės rudimentus. Tai kelionė laiko mašina iš futuristinės vizijos į dabartinės Karoliniškes su gyvūnelių kapinėmis prie Televizijos bokšto.

Daugiau informacijos apie „TARP“ festivalį ir jo programą ieškokite tinklapyje [www.tarpest.lt](http://www.tarpest.lt)

*Nuotraukoje – nunu ir cooltūristės. Dariaus Jurevičiaus nuotrauka.*

---



### Ketvirtas Archfondo pokalbis – „Architektūra stojasi ant kojų“

Spalio 25 d., ketvirtadienį, 20 val. NDG auditorijoje vyks Architektūros [pokalbių] fondo aštuntojo pokalbių ciklo „Vieta. Erdvės antropologija“ ketvirtasis susitikimas – Ole Boumano (nuotraukoje) paskaita „Architektūra stojasi ant kojų“.

Architektūros diskursą šimtmečiais lėmė ryški dialektika, ginčijantis, kas šioje disciplinoje svarbiau – objektas ar veiksmas, menas ar socialinė atsakomybė, autorystė ar kolaboracija, išskirtiniai ar kasdieniai statiniai. Abi pusės kariavo žodžių karus, viena kitą kaltindamos architektūros esmės neišmanymu. Šis konfliktas pasirodė esąs pražūtingu pačiai architektūrai. Ole Boumanas papasakos savo intelektualinę biografiją, siekdamas paaikškinti savo bandymus, išeiti iš šio ginčo sukurto akligatvio.

Ole Boumanas yra Nyderlandų architektūros instituto (NAi) direktorius. Prieš pradėdamas eiti šias pareigas jis dirbo vyriausiuoju redaktoriumi nepriklausomame architektūros žurnale „Volume“, bandančiame praplėsti architektūros ribas ir ieškančiame naujų socialinių šios srities vaidmenų. Tarp svarbiausių Boumano publikacijų yra enciklopediniu tapęs manifestas „Nematoma architektūroje“ (bendraautorius, 1994 m.) ir „Mūšis už laiką“ (2003 m., olandų k.). Jis buvo vienas iš Manifestos 3 (2000 m.) bei Archis RSVP serijos kuratorių. Šiuo metu Boumanas taip pat skaito paskaitas Masačusetso technologijos institute (MIT).

*Renginys nemokamas, be registracijos.*

*Pokalbių ciklą remia Kultūros rėmimo fondas, Lietuvos mokslo taryba, Gėtės institutas Vilniuje ir Danijos ambasada.*



### Ornamentas

„Ornamentas“ – tai pasakojimas apie meno istoriją ir menininkus joje. Penki jaunosios kartos lietuvių menininkai Julijonas Urbonas, Gintaras Didžiapetris, Arnas Anskaitis, Marija Olšauskaitė ir Mikas Žukauskas, pristato įvairaus formato meno projektus, susijusius su jų kūrybai ar mąstymui svarbiais menininkais, rašytojais, teoretikais, meno kūriniiais ar pačiu kūrybiniu procesu. Meno pasaulis tampa jaunųjų menininkų apmąstomu objektu, sykiu jie dalyvauja kito – dabartinio meno istorijos etapo, jos galimo centro bei pakraščių kūrimo procese: jį pratęsia ir kuria galimybes naujiems naratyvams didžiojo pasakojimo skliaustuose.

Žiūrovai „Ornamento“ kviečiami pokalbiui apie bendrai kuriamą istoriją, naujus jos segmentų derinius ir interpretacijas.

*Kuratorės: Dovilė Tumpytė ir Gerda Paliušytė*

*Rėmėjas: LR kultūros ministerija, Jaunųjų menininkų projektų programa.*

### „Kelonė Vilnius–Niujorkas“ prasideda Nacionalinėje dailės galerijoje

Spalio 27 d., šeštadienį, 16 val. Nacionalinės dailės galerijos vestibulyje ir auditorijoje vyks ketvirtasis „Ornamento“ renginys – Marijos Olšauskaitės projekto-parodos, įgyvendinamos kartu su vyresnės kartos menininku Gediminu Akstiniu, pristatymas.

*sukurdamos erdvę pokalbiui rankos pakyla viena virš kitos,  
delnais atsisukusios viena į kitą, – rankų gestai pasakojant šį sumanymą.*

*Niujorkas yra  
kai vieta yra aiški, tėra klausimas, kada.*

*Paroda tęsiasi pokalbio forma ten  
Ji tampa nuogirda.*

### M. Olšauskaitė

Marijos Olšauskaitės projektas, skirtas „Ornamentui“, įsikūnija jos paliktuose pėdsakuose, kurie veda į bendrą dviejų menininkų parodą – pasklidusią erdvėje ir laike, nuolat kintančią, apibrėžiamą naujų situacijų ir geografijos. Parodą sudaro kelios dalys – Marijos Olšauskaitės bei Gedimino Akstino kelionė į Niujorką ir šių dviejų menininkų kartu sukurtas objektas, eksponuojamas Nacionalinėje dailės galerijoje. Abi projekto dalys papildo ir pratęsia viena kitą: kelionė į Niujorką prasideda tą pačią dieną kaip ir parodai skirto kūrinio-pėdsako rodymas galerijoje ir sykiu jis tampa galimybe naujoms kelionėms. Visa tai pinasi į bendrą pasakojimą, kurį papildys parodą lydinti „Ornamento“ kuratorių ekskursija, prasidėsianti Nacionalinės dailės galerijos pietiniame vestibulyje.

Marija Olšauskaitė (g. 1989) – jauniausios kartos menininkė, šiuo metu gyvenanti ir kurianti Vilniuje. Jos kūryboje svarbus estetikos ir turinio ryšys, dažnai lemiantis bendradarbiavimą su įvairių sričių atstovais, skirtingų meninių praktikų ir pasakojimo būdų – filmo, performanso, juvelyrikos, instaliacijos – apropriaciją. Kūrybos pobūdį dažnai nulemia pačios menininkės inicijuotų susitikimų aplinkybės ir rezultatas.

Svarbesnės parodos: Aukcionas, Šiuolaikinio meno centras, Vilnius, 2012; Kolekcionierius, Šiuolaikinio meno centras, Vilnius, 2012; Solo paroda, „The Gardens“ parodų erdvė, Vilnius, 2012; Intermission, „Café Cadets de Gascogne“, Kr. Barona Str. 52, Ryga.



---

## NUOLATINĖ EKSPOZICIJA

11-oje salių galima išvysti 180-ies žymiausių Lietuvos dailininkų 450 kūrinių: tapybą, skulptūrą, grafiką, fotografiją, šiuolaikinį meną – nuo XX a. pradžios iki šių dienų.



**EDUKACIJOS CENTRE – specialios edukacinės programos bei ekskursijos, skatinančios giliau pažinti nuolatinę XX a. Lietuvos dailės ekspoziciją ir galerijoje vykstančias parodas**

Antradienį, trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį 12.00–17.30 val.  
Ketvirtadienį 13.00–18.30 val.

Sekmadienį 12.00–15.30 val.

Būtina išankstinė registracija telefonu (8 5) 219 59 61

Kaina: vaikams – 1 Lt, suaugusiesiems – 2 Lt, ekskursija lietuvių kalba – 30 Lt,

ekskursija užsienio kalba – 50 Lt

Daugiau informacijos: tel. (8 5) 219 59 61, el. p. edukacija (eta) ndg.lt, <http://edukacija.ndg.lt>, Edukacijos centras



---

## Nacionalinės dailės galerijos darbo laikas

Antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais 12.00–19.00 val.

Ketvirtadieniais 13.00–20.00 val.

Sekmadieniais 12.00–17.00 val.

Dienomis prieš valstybines šventes – viena valanda trumpiau

Nedirba pirmadieniais ir valstybinių švenčių dienomis